

JA SOM CESTA, PRAVDA A ŽIVOT

biblický komentár otca Alberta Maggi, OSM, zdroj: www.studibiblici.it, videozáznam [TU](#)

Jn 14, 1-12

Ježiš povedal svojim učeníkom: „Nech sa vám srdce nevzrušuje! Veríte v Boha, verte aj vo mňa. V dome môjho Otca je mnoho príbytkov. Keby to tak nebolo, bol by som vám povedal, že vám idem pripraviť miesto?! Keď odídem a pripravím vám miesto, zasa prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja. A cestu, kam idem, poznáte.“

Tomáš mu povedal: „Pane, nevieme, kam ideš. Akože môžeme poznať cestu?!“

Ježiš mu odpovedal: „Ja som cesta, pravda a život. Nik nepríde k Otcovi, iba cezo mňa. Ak poznáte mňa, budete poznať aj môjho Otca. Už teraz ho poznáte a videli ste ho.“

Filip sa ozval: „Pane, ukáž nám Otca a to nám postačí.“

Ježiš mu vravel: „Filip, toľký čas som s vami a nepoznáš ma?! Kto vidí mňa, vidí Otca. Ako môžeš hovoriť: „Ukáž nám Otca?!“ Neveríš, že ja som v Otcovi a Otec vo mne? Slová, ktoré vám hovorím, nehovorím sám zo seba, ale Otec, ktorý ostáva vo mne, koná svoje skutky. Verte mi, že ja som v Otcovi a Otec vo mne. Ak nie pre iné, aspoň pre tie skutky verte!

Veru, veru, hovorím vám: Aj ten, kto verí vo mňa, bude konať skutky, aké ja konám, ba bude konať ešte väčšie, lebo ja idem k Otcovi.“

Toto sú posledné chvíle, kedy je Ježiš s učeníkmi a chce ich ubezpečiť a upokojiť. Chce, aby pochopili jeden paradox: a síce, že jeho smrť nebude pre nich prehrou, ale ziskom; že jeho smrť neznamená jeho neprítomnosť, ale že bude s nimi ešte intenzívnejšie. Čiže Ježiš, ktorý práve predpovedal Petrovu zradu, učeníkov, ktorí sú rozrušení a ktorí sa ocitnú v nesmiernej búrke, Ježiš ubezpečuje o tom, že Boh je s ním.

To preto Ježiš hovorí „***Veríte v Boha, verte aj vo mňa.***“ A potom ich uistuje ohľadom svojho odchodu „***V dome môjho Otca je mnoho príbytkov.***“ Tu je dôležité pochopiť dobre tento verš vo svetle verša číslo 23, keď Ježiš povie „*Kto ma miluje, bude zachovávať moje slovo a môj Otec ho bude milovať; prídeme k nemu a urobíme si uňho príbytok.*“ Nejedná sa o príbytok u Otca, ale ide o príbytok Boha, ktorý prichádza bývať medzi ľuďmi. Toto je novinka, prevratná skutočnosť ponúkaná Ježišom: nie viac svätyňa, kde sa zjavuje Boh, ale Boh sa zjavuje v každej osobe, ktorá ho prijíma.

Čiže Boh, ktorého predstavuje Ježiš, je Bohom, ktorý žiada o prijatie, aby sa mohol spojiť s danou osobou. Tá bude jeho príbytkom. Ale prečo Ježiš hovorí o mnohých príbytkoch? Pretože tým, že je Boh Láska, láska sa nedá vyjadriť len jedným spôsobom, ale v mnohých ako sú aj mnohé ľudské povahy a situácie, v ktorých sa nachádzajú. Ježiš pokračuje v ubezpečovaní hovoriac, že tam, kde je on, budú aj oni, a teda poukazuje na prítomnosť v Božom rozmere, v rozmere lásky.

A tu je Ježiš prerušený jedným z učeníkov, Tomášom, ktorý sa ho doslovne pýta: „***Pane, nevieme, kam ideš.***“ Je to sloveso, ktoré naznačuje kráčanie bez návratu. Nerozumie, ako by smrť mohla mať pozitívne vlastnosti. A Ježiš odpovedá s vážnym a dôležitým vyhlásením: „***Ja som***“, čiže na seba vzťahuje božskú prirodzenosť,

„cesta“, čiže chodník smerom k niečomu a tento chodník je smerom k „pravde“. Ježiš netvrdí, že vlastní pravdu, Nehovorí, že „Ja mám pravdu“, ale „**ja som pravda**“.

Nepožaduje od učeníkov, aby mali pravdu, ale aby ňou boli. To je veľký rozdiel. Ten, kto má pravdu tým, že ju vlastní, sa považuje za schopného súdiť a odsudzovať toho, kto nemyslí tak, ako on. Byť v pravde znamená byť súčasťou toho istého dynamizmu lásky Boha, ktorý vníma dobro človeka ako najvyššiu hodnotu. Byť v pravde znamená od nikoho sa neoddeľovať, ale byť po boku každého s láskavým prístupom, ktorý sa premieňa na službu.

Pravda je božský dynamizmus, ktorý sa nedá vyjadriť pomocou doktrín a formuliek, ale len prostredníctvom ponuky lásky a komunikovaním skutkov lásky. A nakoniec, Ježiš je „**život**“. Kto nasleduje Ježiša na tomto chodníku a je pravdou tak, ako on, príde k nezničiteľnému životu, životu v plnosti.

A potom hovorí Ježiš učeníkom: „**Ak poznáte mňa, budete poznať aj môjho Otca.**“ Napodiv nehovorí „Spoznáte ho v budúcnosti, ale tvrdí: „**Už teraz ho poznáte a videli ste ho.**“ Kde to bolo, keď učeníci videli a spoznali Otca? Pri umývaní nôh. Ježiš, ktorý je viditeľným zjavením Boha, ukázal kto je Boh: láska, ktorá sa sprítomňuje v službe.

Čiže, čím autentickjšie je zjednotenie sa s Ježišom, robiac zo svojho života lásku a službu iným, tým väčšie bude poznanie Otca. A tu prehovorí ďalší učeník, tentokrát Filip; nechápe, ako sa môže v Ježišovi zjavovať Boh a preto hovorí: „**Pane, ukáž nám Otca a to nám postačí.**“ A hľa, dôležité Ježišovo zjavenie: „**Filip, toľký čas som s vami a nepoznáš ma?! Kto vidí mňa, vidí Otca.**“

Na konci prológu do tohto evanjelia uviedol Ján dôležité vyhlásenie: „*Boha nikto nikdy nevidel. Jednorodný Boh, ktorý je v lone Otca, ten o ňom priniesol zvesť.*“ (Jn 1, 18) Čo to znamená? Že nie Ježiš je totožný s Bohom, ale Boh je totožný s Ježišom. Evanjelista pozýva akoby pozastaviť myslenie na Boha a aj naše predstavy o ňom a sústrediť sa na Ježiša. Všetko to, čo Ježiš robí a hovorí, to všetko je Boh.

Čiže všetky predstavy, obrazy, myšlienky, poznania, ktoré má každý z nás o Bohu a nenachádza ich v Ježišovi, musia byť odstránené, pretože sú buď neúplné alebo pomýlené. Ježiš hovorí jasne: „**Kto vidí mňa, vidí Otca.**“ A aký je tento Otec, ktorý sa zjavuje v Ježišovi? Láska, ktorá sa stáva službou, tak, ako sme videli pri umývaní nôh.

A Ježiš, vidiac učeníkov neschopných uveriť, hovorí, že ak nechcú uveriť pre to, čo im hovorí, tak nech veria pre to, čo robí. Skutky – Ježišove skutky sú činy, cez ktoré prináša a obohacuje život iných – jeho skutky sú jediným kritériom jeho dôveryhodnosti. A finále je vyjadrené v slávnostnom výroku, s amen, amen, čiže „**Veru, veru, hovorím vám: Aj ten, kto verí vo mňa, bude konať skutky, aké ja konám**“ Ježišove skutky sú všetky naplnené odovzdávaním života ostatným a Ježiš potom hovorí – a môže sa to zdať neskutočným – „**ba bude konať ešte väčšie, lebo ja idem k Otcovi.**“

Ako sa konajú skutky, ktoré sú ešte väčšie ako tie Ježišove? Ježiš nemohol odpovedať na všetky potreby ľudstva a je to komunita učeníkov, ktorá sa pripodobňuje jeho menu a dáva ako jedinú a absolútnu hodnotu svojej existencie – jedinú a posvätnú – dobro človeka; komunita, ktorá si vyberá stať sa súčasťou dynamizmu „bytia pravdou“, čiže nie pravdu vlastníť, aby boli iní súdení, ale pravdou byť a tak všetkých zblížovať. Toto je komunita, ktorú budú zaplavovať božie skutky v prospech všetkých.

Ježiš hovorí, že toto všetko sa stane, lebo on ide za Otcem, aby spolupracoval so svojimi učeníkmi. Čiže Ježiš ubezpečuje, že jeho smrť neznamená jeho neprítomnosť, ale práve ešte intenzívnejšie a oživujúce bytie v spoločenstve so svojimi učeníkmi.

Preklad: Hugo Gloss